Tel: +373 79 000 334

Adresa: Str. București 36/2, mun. Chișinău, Republica Moldova

O Grupare Europeană de Cooperare Teritorială (GECT) este un instrument juridic modern, creat de Uniunea Europeană pentru a permite autorităților/instituțiilor publice din diferite state membre (și nu numai) să colaboreze mult mai simplu și mai eficient, depășind obstacolele birocratice și juridice impuse de frontierele naționale.

Imaginați-vă un GECT ca pe o nouă entitate, un fel de "primărie europeană" transfrontalieră. Această nouă "primărie" nu înlocuiește autoritățile locale sau regionale existente, ci acționează ca un braț comun al acestora. Este o structură permanentă, cu personalitate juridică proprie, care poate să angajeze personal, să dețină bunuri, să semneze contracte și, cel mai important, să aplice pentru fonduri europene în numele tuturor membrilor săi, ca o singură voce.

De ce a fost nevoie de GECT?
Înainte de existența GECT, cooperarea transfrontalieră se baza pe acorduri bilaterale sau parteneriate temporare, create pentru un singur proiect. Acest lucru genera multiple probleme. Odată ce proiectul se încheia, parteneriatul se dizolva, iar experiența acumulată și relațiile construite se pierdeau. Fiecare proiect nou necesita un nou set de acorduri, aprobări și proceduri, consumând timp și resurse prețioase. Legislațiile diferite din fiecare țară (ex: achiziții publice, angajarea de personal, fiscalitate) făceau implementarea proiectelor comune un proces extrem de anevoios. Un proiect de construcție a unui pod, de exemplu, trebuia să respecte simultan două seturi de legi, de multe ori contradictorii.

GECT simplifică radical acest proces. Funcționând sub un set unic de reguli interne (Statutul propriu), agreat de toți membrii și bazat pe legislația europeană și cea a țării unde își are sediul (în cazul nostru, România), gruparea acționează ca o singură entitate. Toate problemele se rezolvă intern, conform unui regulament comun, nu prin negocieri interminabile între zeci de entități din țări diferite.

Personalitate Juridică Proprie este cel mai mare avantaj. GECT este o entitate legală distinctă de membrii săi. Poate acționa în justiție, poate încheia contracte, poate cumpăra echipamente și poate angaja o echipă de specialiști (manageri de proiect, juriști, economiști) care să lucreze exclusiv pentru dezvoltarea întregii regiuni transfrontaliere. Nu mai depinde de aparatul administrativ al fiecărui membru în parte.

GECT poate aplica și gestiona direct fonduri europene ca beneficiar unic sau ca lider de parteneriat. Acest lucru este un avantaj strategic uriaș. În loc ca 100 de primării să depună 100 de proiecte mici, GECT poate depune un singur proiect major, integrat, cu un impact regional mult mai mare, crescând exponențial șansele de finanțare. Poate atrage bani din programe precum Interreg, dar și din alte surse europene dedicate cercetării (Horizon Europe), mediului (LIFE) sau educației (Erasmus+ etc.).

Tel: +373 79 000 334

Adresa: Str. București 36/2, mun. Chișinău, Republica Moldova

Spre deosebire de parteneriatele de proiect, care sunt temporare, GECT este o structură permanentă. Acest lucru permite planificarea strategică pe termen lung, continuitatea acțiunilor și acumularea de expertiză. Oamenii angajați în GECT devin specialiști în cooperare transfrontalieră, iar această cunoaștere nu se pierde la finalul unui proiect, ci este folosită pentru a atrage noi și noi finanțări.

O platformă comună, cu sute de membri din patru țări, va avea o capacitate mult mai mare de a-și promova interesele și proiectele la nivel național și european. Este mult mai probabil ca un proiect strategic de infrastructură, susținut de o GECT reprezentând o întreagă regiune transfrontalieră, să fie ascultat și finanțat la Bruxelles sau la București, decât o cerere venită de la o singură comună.

Conform Regulamentului UE, o GECT poate implementa proiecte și gestiona în comun servicii în aproape orice domeniu de competență al membrilor săi. Pentru inițiativa noastră, acest lucru se traduce în proiecte concrete de mare impact, cum ar fi:

1. Infrastructură: Modernizarea drumurilor transfrontaliere, construcția de poduri, crearea de rețele comune de transport public sau piste de biciclete;
2. Dezvoltare Economică și Turism: Crearea unui brand turistic comun pentru întreaga regiune, dezvoltarea de trasee tematice (ex: traseul mănăstirilor, traseul vinului), organizarea de târguri economice comune;
3. Mediu și Tranziție Verde: Managementul comun al resurselor de apă (ex: râul Prut), proiecte de împădurire, dezvoltarea de parcuri industriale verzi, rețele de încărcare pentru mașini electrice;
4. Sănătate și Educație: Crearea de centre medicale specializate comune, accesibile cetățenilor de pe ambele părți ale granitei, programe de schimb de experiență între școli și universități, platforme educaționale online comune,
5. Digitalizare: Dezvoltarea de servicii publice digitale comune, platforme de e-guvernare transfrontaliere.

În concluzie, GECT este mai mult decât un proiect – este crearea unei instituții. O instituție europeană, stabilă și puternică, dedicată exclusiv dezvoltării accelerate a regiunii noastre transfrontaliere, prin atragerea de fonduri europene și implementarea de proiecte strategice comune.

Sergiu SUHARENCO

Coordonator al Grupului de Inițiativă pentru Constituirea GECT

